

Met zorg verzekerd is een aanpak om te voorkomen dat kwetsbare jongeren die jeugdhulp verlaten schulden opbouwen door betalingsachterstanden van de zorgpremie. De schuldenproblematiek van deze specifieke groep jongeren is onderbelicht en effectieve interventies ontbreken.

In Amsterdam ontwikkelen en testen we een preventieve aanpak. Met als doel om schulden en sociale uitsluiting bij jongeren te voorkomen.

De positieve ervaringen met deze aanpak worden landelijk opgeschaald zodat de aanpak landelijk kan worden ingezet als preventie-instrument.

85% van de zwerfjongeren heeft schulden

De schulden van zwerfjongeren variëren van 240 euro tot 112.000 euro. Zwerfjongeren hebben geen financiële opvoeding gehad, waardoor vaak niet duidelijk is dat schulden hoger worden als je ze niet afbetaalt. Ook zijn ze ongemotiveerd om te gaan werken, omdat het geld dat ze verdienen direct naar de schuldeisers gaat. De schulden bestaan voornamelijk uit: premie zorgverzekering, CJIB-boetes, rekeningen mobiele telefoon, rood staan bij de bank, studieschulden bij DUO en huurschulden.

Schulden zijn een grote belemmering voor deze jongeren om te participeren in de maatschappij en economische zelfredzaamheid te bevorderen. Als je bovendien op jonge leeftijd al schulden hebt dan is de kans groter dat dit op latere leeftijd doorwerkt.

Jongeren en schulden bij de zorgverzekeraar

Uit ervaringen van jongerenwerkers en de cijfers van het Zorginstituut Nederland blijkt dat de groep jongeren na het verlaten van de Jeugdzorg omstreeks hun 19^e aankloppen voor zorg, omdat ze het alleen toch niet redden. Zonder uitzondering hebben zij een schuld opgebouwd bij de zorgverzekering.

Vaak hebben jongeren hier zelf geen weet van en ontbreekt het besef en de urgentie van het oplossen daarvan, waardoor de schuld oploopt. Voor het Zorginstituut die de schulden moet innen zijn ze onvindbaar omdat ze vaak geen vast adres hebben. Jongeren worden dan op hun 19^e geconfronteerd met een veel grotere schuld dan wanneer er direct bij het verlaten van Jeugdhulp een manier zou zijn om de betaling van de zorgpremie te borgen.

Doel van het project *Met zorg verzekerd*

Het tijdig voorbereiden en verzekeren van jongeren die in jeugdhulp zijn (onderdeel van de verplichte wettelijke nazorg in de Wmo, artikel 2.1.2 lid 4). Met als doel:

- Jongeren zijn verzekerd en betalen elke maand de premie;
- Vroegtijdig ingrijpen bij niet betalen;
- Goede voorlichting over de zorgverzekering, de gevolgen van het niet betalen van de premie en het onverzekerd zijn;
 - Toegang van zwerfjongeren tot de gezondheidszorg; (het eigen risico wordt gespreid betaald dus overvalt jongeren niet op het moment dat ze een beroep op zorg doen);
 - Schulden bij de zorgverzekeraars voorkomen / voorkomen van jongeren in de wanbetalersregeling.

Met deze aanpak voorkomen we dat jongeren schulden opbouwen bij de zorgverzekering. Ook zorgen we ervoor dat deze jongeren bij de gemeenten in beeld zijn en blijven en kunnen jongeren gebruik maken van hulp bij het regelen van hun financiën. Bovendien beperken we het aantal wanbetalers bij de zorgverzekering.

Doelgroep van het project *Met zorg verzekerd*

Jongeren in Jeugdhulp van 17,5 jaar die op hun 18^e jeugdhulp gaan verlaten.

NB. Deze doelgroep¹ kiezen we omdat deze jongeren op het moment dat zij op hun 18^e de Jeugdhulp verlaten zich in een kwetsbare positie bevinden. Ondanks alle inzet zijn zij vaak slecht voorbereid op een zelfstandig leven en bovendien willen zij vaak geen zorg meer. Bijvoorbeeld omdat ze een lange historie van hulpverleners hebben. Middels deze aanpak zijn ze bij de gemeentelijke administratie in beeld en dat kan helpen voorkomen dat zij gaan zwerven en schulden opbouwen. Op dit moment heeft 60% van jongeren die dak- en thuisloos zijn een verleden in Jeugdzorg.

Pilot Amsterdam

De gemeente Amsterdam staat in de top 20 van gemeenten met hoge aantallen wanbetalers Zorgverzekeringswet. Hier gaan we jongeren informeren, motiveren, trainen en ondersteunen bij de financiële zelfredzaamheid. We doen dit op het moment dat zij de leeftijd van 17,5 bereiken en in een instelling van Jeugdhulp verblijven.

In Amsterdam worden mensen die 2 maanden huurachterstand hebben benaderd via de aanpak 'Vroeg eropaf'. Echter met deze aanpak wordt de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar niet bereikt, omdat zij veelal ten tijde van het huisbezoek niet thuis zijn. Uit onderzoek van Zorginstituut Nederland blijkt dat ingrijpen bij een achterstand in de betaling van de zorgpremie van 2 à 3 maanden goede resultaten heeft. Dit is vergelijkbaar met de aanpak 'Vroeg eropaf'.

Deze pilot start Van de Straat in samenwerking met de gemeente Amsterdam in 2016.

Meer informatie?

Neem contact op met Hella Masuger, h.masuger@zwerfjongeren.nl
